

Γεωμια

Δικ. Έργα
· οδ. Δικώω
· Γεφυρες

COOP

Κοι. αγροτών

Κορφοι
Φορολογία
Walter Sennall
Λευκωια
Μαριαθασα
Γκουφας ✓

Αυτόνομια (Βρετανία 3)

Ομιό εδάφιο

TIMOTE! TIMOTE!

Εάν τις εξέλθη ανά τα χωρία και
ιδη εκ του σύνεγγυς την ελλεινήν θέσιν
αυτών και πεισθη περι της αθλιότητος
των κατοίκων, αδύνατον να κρατήση
φωνήν άλλους και να μη όμολογήση
ότι ή άγγλική κυβέρνησις ουδέν σχεδόν
έπραξεν υπέρ του τόπου, έν υπό της
θείας Προνοίας ετάχθη να διοικήση.
Είνε άληθές ότι κατά το ίδετες διά-
στημα της βρετανικής κατοχής δέν πε-
ριμένομεν να ιδώμεν την χώραν ήμων
μεταβαλλομένην αίφνης εις επίγειον
παράδεισον, άλλ' είνε επίσης άληθές
ότι και κατά το μικρόν τουτο διά τα
έθνη χρονικόν διάστημα πολλά ήδύ-
ναντο να γίνωσι τα δυνάμενα να συντε-
λέσωσιν ουκ ελίγον εις την πρόοδον
και ευημερίαν των νησιωτών και να
αποδείξωσι τας εκπολιτιστικάς τάσεις
της κυβερνήσεώς μας.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ. Φωκη της ΗΜΕΡ. 14/26 Απρ. 1893
Κίτρου

Καθ' ὃν χρόνον ἐκ τοῦ τουρκικοῦ
στειλέτους ἀπεκόπητο, δυνάμει συμ-
βάσεως συναρθείσης ἐν Κωνσταντινῶν, ἡ
μεγαλόνηστος Κύπρος, ὁ ἀδάμας οὗτος
τῆς Μεσογείου, καὶ ἐτίθετο ὑπὸ τὴν δια-
χείρισιν τῆς Μεγάλης Βρετανίας, ἑτε-
ρον μέρος τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατο-
ρίας, ἡ Βοσνία καὶ Ἑρζεγοβίνη, ἀπε-
σπᾶτο ὑπὸ ἑτέρας εὐρωπαϊκῆς δυνάμει-
ως, τῆς Αὐστρίας, πολὺ ἐλίγον σημι-
ζομένης διὰ τὰ πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτὴν
λαοὺς φιλανθρωπικὰ αἰσθηματὰ τῆς.
Καὶ ὅμως τίς θὰ πιστεύσῃ, ἐτι ἐλίγα
μόνον ἔτη ἤρκεσαν ὅπως αἱ δύο αὗται
χωρᾶι, ἅς καὶ ἡμεῖς μετὰ τῶν ἄλλων
λαῶν ἐλεινολογοῦμεν καὶ συνελυπού-
μεθα ἐπὶ τῇ ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῶν ρι-
φθείση αὐστριακῇ διοικήσει, κατέστη-
σαν αἱ εὐδαιμονέστεραι πασῶν σχεδόν
τῶν ὑποδούλων χωρῶν; Τίς προσεδό-
τα ὅτι ἡ αὐστριακὴ κυβέρνησις, ἀνθ'
ἧς ὁμολογοῦμεν ὅτι προετιμῶμεν τὴν
τουρκικὴν, θὰ μετέβαλλε τὴν τῆς ἑρη-
μον Βοσνίαν-Ἑρζεγοβίνην εἰς εὐδακῆ
λειμῶνα καὶ θὰ καθίστα αὐτὴν πρότυ-
πον καλῆς διοικήσεως; Οἱ τῆς ἄξε-
στοι καὶ ἀγράμματοι Βόσνιοι καὶ Ἑρ-
ζεγοβίνιοι μονοῦ μετεβλήθησαν εἰς
ἐγγραμμάτους καὶ λογίους, πάντα τὰ
δυνατὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας των,
δι' ἧν προάγονται καὶ ἀναπτύσσονται
οἱ λαοὶ, ἐπέθησαν ἐν ἐνεργείᾳ, ἡ εὐνο-
μία καὶ ἀληθῆς εὐημερία βασιλεύου-
σιν ἐπὶ ἐλῶν τῶν πράγματι εὐτυχῶν
τούτων κατοίκων, καὶ ἡ Αὐστρία δύ-
νεται ὑπερηφάνως νὰ λέγῃ εἰς τοὺς
ἐχθροὺς αὐτῆς, ὅτι μέγα ἄδικον ἔχου-
σιν οἱ διατεινόμενοι ὅτι οἱ ὑπ' αὐτὴν
λαοὶ δὲν ἀπολαύουσι πάντων τῶν ἀγα-
θῶν τῆς εὐνομίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.
Ὁ ἀμυθῶν περὶ τῶν λεγομένων
μας ἅς ρίψῃ βλέμμα ἐπὶ τῶν τελευ-

ταίως δημοσιευθεισῶν περὶ Βοσνίας καὶ
Ερζεγοβίνης ἐκθέσεων καὶ θέλει πει-
σθῆ πάραυτα περὶ τούτου.

Δυστυχῶς δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν
τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὴν ἀτυχῆ πατρίδα
μας Κύπρον, τὰς τύχας τῆς ὁποίας ἰ-
θύνει τὸ φιλελευθερώτερον ἔθνος τῆς
ὀφηλίου. Ἐπιλήσμων τῶν, πρὸς ἡμᾶς
πομπωδῶν ὑποσχέσεων τῆς ἡ Ἀγγλίας,
οὐχὶ μόνον δὲν ἠθέλησε νὰ προάξῃ καὶ
ἀναπτύξῃ τὸν τόπον διὰ τῆς ὑποστηρί-
ξεως τῶν μίσεων τῆς προόδου, ἀλλὰ τὸ
πᾶν ἐμηχανεύθη καὶ μηχανᾶται εἰσείτι
ὅπως ἀρνηθῆ ἡμῖν καὶ αὐτὴν τὴν ὑπὸ
τὸν ἥλιον θέσιν μας. Δὲν θὰ ἐπιχειρή-
σωμεν σήμερον νὰ φέρωμεν πρὸ τῶν
ὀμμάτων τοῦ κοινοῦ τὰ σημεῖα, ἐφ' ὧν
ἔδει νὰ στρέψωσιν οἱ κυβερνήται ἅπασαν
τὴν προσοχὴν των, ἀλλ' οὐδὲ τὰ μίσα
δι' ὧν ὁ τόπος ἡμῶν, κατὰ τὴν ὑπό-
σχέσιν των, θὰ ἠδύνατο νὰ εἶη ἡμέρας
εὐτυχεῖς. Ταῦτά εἰσι καὶ τοῖς ἡμετέ-
ροις ἀναγνώσταις καὶ τῆ κυβερνήσει
γνωστὰ, ἀλλ' ἐλλείπει δυστυχῶς παρὰ
τῆς τελευταίας ἢ καλῆ θέλησις, ἀνευ
τῆς ὁποίας οὐδὲν δύναται νὰ γίνῃ.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ: Φωνὴ..... ΗΜΕΡ. 14/26 Απριλίου
Κύπρου

1893

Πολλάκις ἐλέγθη καὶ πλειστάκις ἐπανελήθη, ἔτι ἡ νῆσος ἡμῶν δεῖται κατ' ἐξοχὴν δημοσίων ἔργων. Τὴν διαίαν ταύτην αἴτησιν ἡμῶν καὶ διὰ τοῦ τύπου καὶ διὰ τῶν ἐν τῷ νομοθετικῷ ἀντιπροσώπων μας διετυπώσαμεν, ἀλλὰ μάτην ἐκρούσαμεν τὰς θύρας αὐτῆς. Δέκα μόνον χιλιάδες λιρῶν δαπανῶνται κατ' ἔτος διὰ δημοσίων ἔργων ἐν νήσῳ ἐργούσῃ προϋπολογισμὸν 200 καὶ ἐπίκεινα χιλιάδων λιρῶν, ἐνῷ διπλάσιον καὶ τριπλάσιον ποσὸν τοῦτου ἔπρεπε νὰ διατίθεται πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν. Τοῦτου ἕνεκα στερούμεθα καὶ αὐτῶν τῶν ἀπαραιτήτων ὁδῶν, στερούμεθα γεφυρῶν, ὃ δ' ἐπιχειρῶν νὰ περιδεύσῃ ἐν καιρῷ χειμῶνος διατρέχει οὐχὶ σπανίως τὸν κίνδυνον νὰ εἴρῃ φοβερὸν καὶ ἀπαίσιον θάνατον. Πόσα κατ' ἔτος δὲν ἀκούονται οὐματα τῆς τοιαύτης γλισχρότητος τῆς κυβερνήσεως; Ποσάκις οἱ κάτοικοι Μόρρου δὲν παρέστησαν τῇ κυβερνήσει τὸ ἀναγκαῖον τῆς κατασκευῆς μιᾶς γεφύρας ἐπὶ τοῦ παρά τὴν κωμῆπολιν τῶν ρέοντος χειμάρρου, ἐντὸς τοῦ ὁποῦ τακτικώτατα κατ' ἔτος 1—2—3 τῶν διαβατῶν εὐρίσκουσι τὸν θάνατον; Καὶ ἔμως ἡ κυβερνήσις ἐνῷ κάλλιστα γινώσκει τὴν ἀνάγκην τῆς κατασκευῆς γεφύρας ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ χειμάρρου, ἐνῷ γνωρίζει ὅτι ἰσαί ἀνθρώπων ἀξίως κατ' ἔτος ἀπέλλυνται. δὲν ἀποφασίζει εἰσέτι νὰ δαπανήσῃ πᾶν τι πρὸς ἄρσιν τοῦ μεγίστου τῶν κινδύνων. Πῶς δύναται, ἐρωτῶμεν, νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ ἀσπλαγγία αὕτη τῆς κυβερνήσεως; Τί θέλει διὰ τῆς τακτικῆς αὐτῆς νὰ ἀποδείξῃ; Οὐδὲν ἄλλο βεβαίως ἢ ὅτι κληθεῖσα νὰ διοικήσῃ

τὴν Κύπρον ὡς μόνον αὐτῆς σκοπὸν ἔθετο τὴν ἐν ὀνόματι τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς δικαιοσύνης ἀμείλικτον εἰσπραξίν πολυωνύμων φόρων πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἰδίων αὐτῆς ὑποχρεώσεων. Ἄλλ' εἶνε κайρός οἱ κυβερνήται ἡμῶν ν' ἀλλάξωσι τακτικὴν. Δέον νὰ ἐνοήσωσι καὶ παραδεχθῶσιν ὅτι ἂν ὁ Πλάστης ἔπλασεν ἡμᾶς πτωχοὺς καὶ ἀδυνάτους, δὲν εἶνε ὅμως δίκαιον νὰ κατατυραννώμεθα καὶ βασανίζώμεθα. Ἀρχούντως, κύριοι κυβερνήται, ἐγελάσατε μὲ τὴν τύχην μας. Ἐπὶ τοῦ ἔγκου τῆς δυνάμεώς σας ἐρείδόμενοι μὴ θέλετε νὰ ἐκκολουθήσῃτε παίζοντες μὲ τὴν τύχην τοῦ λαοῦ, διότι ὁ λαὸς εἶνε σοβερὸν στοιχεῖον. Τηρήσατε τὰς υποσχέσεις σας. Τοῦτο ὑπαγορεύει ἡ φιλοτιμία, τὸ γόητρον καὶ ἡ ὑπόληψίς σας, ἀφοῦ μάλιστα οὐδὲν πλέον τοῦ δικαίου ζητοῦμεν παρ' ὑμῶν. Τί κερδίζετε διὰ τῆς ἀκατονομάστου ταύτης διαγωγῆς σας; Αὐξάνετε τὸ πρὸς ὑμᾶς μίσος τῶν κατοίκων, ἐνῶ ἔπρεπε διὰ παντοίων μέσων νὰ τὸ ἐλαττώσῃτε, καὶ ἐπιρρωννύετε τὴν ἦν περὶ ὑμῶν ἔχει ἰδέαν ὁ κόσμος ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀποικίας, ὅτι κυβερνᾷτε ταύτας δεσποτικώτερον καὶ τυραννικώτερον πάσης ἄλλης εὐρωπαϊκῆς δυνάμεως.

Ἐλπίζομεν ὅτι ὁ Μ. Ἀρμοστής σὶρ Οὐώλτερ Σένδαλ θὰ διείδῃ τὰς πολυεῖδεις ἀνάγκας τοῦ τόπου, μίαν τῶν ὁποίων εἶνε καὶ ἡ ἔλλειψις δημοσίων ἔργων καὶ ὅτι θὰ διατάξῃ τὴν κατασκευὴν τοιούτων εἰς ἅπαντα τὰ μέρη τῆς νήσου, μὴ λησμονῶν καὶ τὴν μεταξὺ Μόρφου καὶ Λευκωσίας ἑδῶν, δι' ἧς, ὡς γνωστὸν, συγκοινωνεῖ μετὰ τῆς πρωτεύουσος ἡ ἐπαρχία Μόρφου καὶ Λεύκας, τὰ χωρία Μασαθάσας, ἡ Πάφος καὶ πλεῖστα ἄλλα μέρη, καὶ τὸ ἀναντιρρήτως κατεπεῖγον ἔργον τῆς κατασκευῆς γεφύρας ἐπὶ τοῦ παρὰ τὴν κωμῆσιν Μόρφου χειμάρρου.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ: Φωνή..... ΗΜΕΡ. 14/26 Απριλίου
Κύπρου 1893